

Na osnovu člana IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O FINANSIJSKOM
POSLOVANJU

Proglašava se Zakon o finansijskom poslovanju, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma od 18.05.2016. godine i na sjednici Doma naroda od 02.06.2016. godine.

Broj 01-02-340-02/16
15. juna 2016. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Čavara, s. r.

ZAKON
O FINANSIJSKOM POSLOVANJU
POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuju se pitanja vezana uz osnovna pravila finansijskog poslovanja, obaveze uprave i nadzornog odbora u vođenju poslova poduzetnika, kao i poduzimanje mjera na osiguranju likvidnosti, rizik u finansijskom poslovanju, rokovi izvršenja novčanih obaveza poduzetnika i subjekata javnog prava, pravne posljedice kašnjenja u izvršavanju novčanih obaveza, ništavnost pojedinih odredbi ugovora o poslovnim transakcijama, kao i obaveze poduzetnika kod nastanka nelikvidnosti, te nadzor poduzetnika i subjekata javnog prava.

Član 2.
(Pojmovi)

U smislu odredbi ovog zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

- a) "poduzetnik" je pravno lice koje samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i vrši usluge na tržištu radi sticanja dobiti u skladu sa propisom o privrednim društvima (u daljnjem tekstu: društvo) i fizičko lice koje samostalno obavlja privrednu djelatnost u skladu sa propisom o obrtu i srodnim djelatnostima;
- b) "subjekti javnog prava" su ugovorni organi i sektorski ugovorni organi uređeni u skladu sa propisom o javnim nabavkama, osim privrednih društava koja odgovaraju definiciji poduzetnika;
- c) "finansijsko poslovanje" čini pribavljanje finansijskih sredstava, upravljanje finansijskim sredstvima, te raspoređivanje sredstava finansiranja radi

- osiguravanja uvjeta za obavljanje privredne djelatnosti;
- d) "poslovna transakcija" predstavlja prijenos sredstava između poduzetnika ili između poduzetnika i subjekata javnog prava u svrhu izmirenja novčanih obaveza koje su nastale na osnovu nabavke roba ili pružanja usluga za novčanu naknadu;
- e) "pravila poslovno-finansijske struke" su pravila finansijskog poslovanja uređena posebnim zakonima, te druga iskustvena pravila finansijskog poslovanja;
- f) "novčana obaveza" je dospjeli iznos glavnice koji je trebao biti plaćen u okviru ugovornog ili zakonskog roka plaćanja, uključujući poreze i druga obavezna davanja navedena u računu ili drugom odgovarajućem zahtjevu za isplatu;
- g) "likvidnost" je sposobnost pravovremenog izvršavanja dospjelih novčanih obaveza;
- h) "adekvatnost kapitala" je odnos između dugoročnih izvora finansiranja i obima i vrste poslova koje društvo obavlja, te rizika kojima je izloženo u poslovanju;
- i) "izvršna isprava" je odluka, presuda ili zahtjev za plaćanje koje izdaje sud ili drugi nadležni organ bilo za neposredno plaćanje ili plaćanje u ratama, a koji povjericu omogućuju da naplati svoje potraživanje prema dužniku putem prinudnog izvršenja;
- j) "finansijsko restrukturiranje" je postupak koji se provodi na osnovu prihvaćenog plana finansijskog restrukturiranja radi postizanja stanja likvidnosti i solventnosti;
- k) "kašnjenje sa plaćanjem" znači plaćanje koje nije izvršeno u roku predviđenom ugovorom ili zakonom;
- l) "kamata za kašnjenje sa plaćanjem" je kamata koja je jednaka visini kamatne stope propisane u skladu sa propisom o visini stope zatezne kamate.

POGLAVLJE II. OSNOVNA PRAVILA FINANSIJSKOG POSLOVANJA

Član 3.

(Primjena odredbi o finansijskom poslovanju)

- (1) Odredbe ovog zakona odnose se na pravna lica iz člana 2. tačka a) ovog zakona, a na odgovarajući način i na fizička lica koja samostalno obavljaju privrednu djelatnost.
- (2) Odredbe ovog zakona ne odnose se na finansijske institucije, banke, društva za upravljanje investicijskim fondovima, društva za upravljanje penzijskim fondovima, društva za osiguranje i reosiguranje, lizing društva i mikro kreditne organizacije.

Član 4.

(Osnovne obaveze uprave)

- (1) U smislu odredbi ovog zakona uprava je dužna u vođenju poslova društva poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala njegova likvidnost.
- (2) Uprava je dužna upravljati imovinom i obavezama društva tako da je ono sposobno izvršavati sve svoje dospjele obaveze.
- (3) Uprava je dužna osigurati sistemsko praćenje, procjenu i strategiju održavanja, odnosno dostizanja adekvatnog nivoa kapitala u odnosu na vrstu, obim i složenost poslovne djelatnosti koju društvo obavlja i rizike kojima je izloženo ili bi moglo biti izloženo u obavljanju te poslovne djelatnosti.

Član 5.

(Osnovne obaveze članova nadzornog odbora)

U smislu odredbi ovog zakona nadzorni odbor je dužan nadzirati stanje likvidnosti, kao i poduzimati adekvatne mjere radi otklanjanja nelikvidnosti društva.

Član 6.

(Rizik i upravljanje rizikom)

- (1) Pod pojmom rizik podrazumijevaju se svi rizici kojima je društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u poslovanju, a naročito kreditni rizik, tržišni rizik, operativni rizik i rizik likvidnosti.
- (2) Kreditni rizik je rizik gubitka uložениh novčanih sredstava zbog zakašnjenja dužnika društva.
- (3) Tržišni rizik je rizik od gubitaka zbog promjene cijena roba, valuta i finansijskih instrumenata ili promjena kamatnih stopa.
- (4) Operativni rizik je rizik od gubitka zbog pogrešaka, prekida ili šteta uzrokovanih neadekvatnim internim procesima, licima, sistemima ili vanjskim događajima, uključujući rizik izmjena pravnih propisa.
- (5) Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji može nastati zbog nemogućnosti izvršenja dospjelih obaveza.
- (6) S obzirom na obim i vrstu poslova koju društvo obavlja, uprava je dužna osigurati da društvo provodi redovne mjere upravljanja rizikom i u vezi sa tim da postupi u skladu sa pravilima poslovno-finansijske struke.
- (7) Upravljanje rizikom obuhvaća identificiranje, mjerenje ili procjenu, te praćenje rizika, uključujući izvještavanje o rizicima kojima je društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo tokom svog poslovanja.

Član 7.

(Upravljanje rizikom likvidnosti)

Mjere koje je uprava dužna poduzeti za razvoj i provođenje politike redovnog upravljanja rizikom likvidnosti su:

- a) redovno praćenje i upravljanje likvidnošću,
- b) planiranje poznatih i potencijalnih novčanih odliva i priliva, s obzirom na redovni tok poslovanja,
- c) određivanje odgovarajućih mjera za sprečavanje ili otklanjanje uzroka nelikvidnosti i identificiranje drugih mogućnosti.

Član 8.

(Praćenje i osiguranje adekvatnosti kapitala)

- (1) Uprava je dužna poduzeti sve potrebne mjere da društvo raspolaže sa dovoljno dugoročnih izvora finansiranja, s obzirom na obim i vrstu poslovne djelatnosti.
- (2) Uprava je dužna redovno pratiti da društvo ostvaruje adekvatnost kapitala.
- (3) Smatra se da je kod društva nastala neadekvatnost kapitala ako mu je na dan sastavljanja finansijskih izvještaja gubitak iz tekuće godine zajedno sa prenesenim gubicima dostigao polovinu visine njegovog osnovnog kapitala.

Član 9.

(Dužnosti uprave i nadzornog odbora u slučaju neadekvatnosti kapitala)

- (1) U slučaju kada je kapital društva postao neadekvatan uprava je dužna:
 - a) u roku osam dana analizirati uzroke nastanka neadekvatnosti kapitala i predložiti mjere potrebne za ostvarenje adekvatnosti kapitala, te ih dostaviti nadzornom odboru koji je dužan o tome dati mišljenje u roku osam dana od dana prijema;
 - b) početi provoditi mjere iz tačke a) ovog stava koje su u njenoj nadležnosti (pronalaženje adekvatnih izvora finansiranja) i za koje je dobila saglasnost;

- c) odmah sazvati skupštinu i predložiti provođenje mjera koje su potrebne za ostvarenje adekvatnosti kapitala koje su u njenoj nadležnosti (npr. smanjenje osnovnog kapitala subjekta radi pokrivanja nepokrivenih gubitaka uz istovremeno povećanje osnovnog kapitala).

- (2) Mjere iz stava (1) ovog člana uprava je dužna provesti u roku 90 dana.

Član 10.

(Izvršenje novčanih obaveza)

- (1) Odredbe čl. od 10. do 16. ovog zakona odnose se na poslovne transakcije između poduzetnika i između poduzetnika i subjekata javnog prava, kao i na komercijalne transakcije između glavnih izvođača i njihovih dobavljača i kooperanata nastale na osnovu projektiranja i izvođenja javnih radova, kao i izvođenja građevinskih radova.
- (2) Odredbe ovog zakona ne odnose se na promet ostvaren sa potrošačima u maloprodaji, kao i na obaveze koje su predmet stečajnog postupka, uključujući i obaveze na osnovu restrukturiranja duga radi povećanja profitabilnosti i troškovne efikasnosti subjekata.

Član 11.

(Rokovi izvršenja novčanih obaveza u poslovnim transakcijama između poduzetnika)

- (1) Ugovorom između poduzetnika može se ugovoriti rok izvršenja novčane obaveze do 60 dana.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, može se ugovoriti u pisanom obliku i duži rok izvršenja novčane obaveze, a koji ni u kojem slučaju ne može biti duži od 360 dana, pod uvjetom da je dužnik novčane obaveze izdao povjериocu sredstvo osiguranja koje ima snagu izvršne isprave.
- (3) Sredstva osiguranja koja imaju snagu izvršne isprave iz stava (2) ovog člana su bankarska garancija koja sadrži klauzule "neopoziva", "bezuvjetna", "naplativa na prvi poziv bez prigovora", kao i avalirane mjenice kod banke.
- (4) Ako ugovorom između poduzetnika nije ugovoren rok za izvršenje novčane obaveze, dužnik je dužan, bez poziva povjериoca na izvršenje, izvršiti novčanu obavezu u roku 30 dana.
- (5) Rok za izvršenje novčane obaveze počinje teći od:
 - a) dana kada je dužnik primio račun ili drugi odgovarajući zahtjev za isplatu ili
 - b) dana kada je povjerilac ispunio svoju obavezu:
 - 1) ako nije moguće sa sigurnošću utvrditi dan prijema računa ili drugog odgovarajućeg zahtjeva za isplatu ili
 - 2) ako je dužnik primio račun ili drugi odgovarajući zahtjev za isplatu prije nego je povjerilac ispunio svoju obavezu ili
 - c) dana isteka roka za pregled predmeta obaveze, ako je ugovorom ili zakonom predviđen određeni rok za takav pregled, a dužnik je primio račun ili drugi odgovarajući zahtjev za isplatu prije isteka tog roka.
- (6) Rok za pregled predmeta obaveze iz stava (5) tačka c) ovog člana ne može biti duži od 30 dana od dana prijema predmeta obaveze.
- (7) Izuzetno, ako je to opravdano posebnim okolnostima, kao što je to npr. posebna priroda predmeta obaveze, ako ne postoje okolnosti iz člana 15. stav (4) ovog zakona ugovorne strane mogu ugovoriti u pisanom obliku i duži rok od roka iz stava (6) ovog člana.

Član 12.

(Rokovi izvršenja novčanih obaveza u ugovorima između poduzetnika i subjekata javnog prava)

- (1) Ugovorom između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojem je subjekt javnog prava dužnik novčane obaveze

- može se ugovoriti rok izvršenja novčane obaveze do 60 dana.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, može se ugovoriti i duži rok izvršenja novčane obaveze, ali ne duži od 90 dana.
 - (3) Ako ugovorom iz stava (1) ovog člana nije ugovoren rok za izvršenje novčane obaveze, dužnik je dužan, bez poziva povjerioca na izvršenje, izvršiti novčanu obavezu u roku 30 dana.
 - (4) Rok za izvršenje novčane obaveze iz st. (1), (2) i (3) ovog člana počinje teći od dana određenog članom 11. stav (5) ovog zakona.
 - (5) U ugovorima iz stava (1) ovog člana na rok za pregled predmeta obaveze primjenjuju se odredbe člana 11. st. (6) i (7) ovog zakona.
 - (6) Rok za pregled predmeta obaveze iz stava (5) ovog člana mora biti naveden u konkursnoj dokumentaciji.
 - (7) Na ugovore između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obaveze primjenjuju se odredbe člana 11. ovog zakona.

Član 13.

(Posljedice dužnikovog kašnjenja u izvršavanju novčanih obaveza)

- (1) Ako dužnik zakasni sa izvršenjem novčane obaveze, tada duguje povjeriocu, pored glavnice, bez bilo kakve daljnje opomene i kamate za kašnjenje sa plaćanjem, pod uvjetom da je povjerilac ispunio svoje ugovorne i zakonske obaveze.
- (2) Stopa zakonskih kamata na kašnjenje sa plaćanjem u poslovnim transakcijama između poduzetnika, kao i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obaveze i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je subjekt javnog prava dužnik novčane obaveze, jednaka je visini stope zatezne kamate propisane zakonom.
- (3) U poslovnim transakcijama između poduzetnika moguće je ugovoriti drugačiju stopu kamata za kašnjenje sa plaćanjem, ali ne veću od stope zakonskih kamata za kašnjenje sa plaćanjem iz stava (2) ovog člana, a koja je vrijedila na dan sklapanja ugovora. Ako su kamate ugovorene, ali nije određena njihova stopa, obračunavaju se zakonske kamate za kašnjenje sa plaćanjem.

Član 14.

(Posebna naknada za troškove koji su prouzrokovani povjeriocu zbog dužnikovog kašnjenja u izvršavanju novčane obaveze u poslovnim transakcijama)

- (1) U poslovnim transakcijama između poduzetnika, kao i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obaveze i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je subjekt javnog prava dužnik novčane obaveze, ako dužnik zakasni sa izvršenjem novčane obaveze, povjerilac ima pravo, bez ikakve daljnje opomene, na posebnu naknadu u iznosu 100,00 KM.
- (2) Povjerilac ima pravo na posebnu naknadu iz stava (1) ovog člana bez obzira na to je li pretrpio štetu zbog dužnikovog kašnjenja.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana ni na koji način ne umanjuju, ne ograničavaju niti isključuju pravo povjerioca na naknadu štete, troškove postupka prinudne naplate i ostala prava koja mu pripadaju zbog dužnikovog kašnjenja.

Član 15.

(Ništavnost pojedinih odredbi ugovora)

- (1) Ništavna je odredba ugovora iz člana 11. stav (1) ovog zakona kojom se isključuje, ograničava ili uvjetuje pravo povjerioca na kamate za kašnjenje sa plaćanjem ili pravo povjerioca na posebnu naknadu iz člana 14. stav (1) ovog zakona.

- (2) Ništavna je odredba ugovora iz člana 11. stav (1) ovog zakona kojom se određuje datum prijema računa ili drugog odgovarajućeg zahtjeva za isplatu.
- (3) Ništavna je odredba ugovora između poduzetnika, kao i ugovora između poduzetnika i subjekta javnog prava u kojem je poduzetnik dužnik novčane obaveze iz odredbe člana 11. st. (2) i (3) ovog zakona, kojom je ugovoren rok izvršenja novčane obaveze duži od 360 dana i odredba ugovora između poduzetnika i subjekta javnog prava u kojem je subjekt javnog prava dužnik novčane obaveze, kojom je ugovoren rok izvršenja novčane obaveze duži od 90 dana.
- (4) Ništavna je odredba ugovora između poduzetnika, kao i ugovora između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obaveze, kojom je ugovoren:
 - a) rok izvršenja novčane obaveze duži od 60 dana,
 - b) rok za pregled predmeta obaveze duži od 30 dana,
 ako na osnovu okolnosti slučaja, a posebno trgovačkih običaja i prirode predmeta obaveze, proizlazi da je takvom ugovornom odredbom, suprotno principu savjesnosti i poštenja, prouzrokovana očigledna neravnopravnost u pravima i obavezama ugovornih strana na štetu povjerioca novčane obaveze.
- (5) Ništavna je odredba ugovora između poduzetnika i subjekta javnog prava u kojima je subjekt javnog prava dužnik novčane obaveze, kojom je ugovoren:
 - a) rok izvršenja novčane obaveze duži od 60 dana,
 - b) rok za pregled predmeta obaveze duži od 30 dana,
 ako na osnovu okolnosti slučaja, a posebno trgovačkih običaja i prirode predmeta obaveze, proizlazi da je takvom ugovornom odredbom, suprotno principu savjesnosti i poštenja, prouzrokovana očigledna neravnopravnost u pravima i obavezama ugovornih strana na štetu povjerioca novčane obaveze.
- (6) Prilikom ocjene da li su odredbe ugovora iz st. (4) i (5) ovog člana ništavne, uzet će se, između ostalog, u obzir jesu li postojali opravdani razlozi za odstupanje od rokova izvršenja novčanih obaveza propisanih ovim zakonom.
- (7) Utvrđenje ništavnosti ugovornih odredbi iz st. od (1) do (6) ovog člana i ugovornih odredbi o visini stope kamata za kašnjenje sa plaćanjem sadržanih u standardizovanim ugovorima, zabrana upotrebe takvih ugovornih odredbi u standardizovanim ugovorima, te zabrana upotrebe drugih ugovornih odredbi u standardizovanim ugovorima, kojima se suprotno principu savjesnosti i poštenja uzrokuje očigledno neravnopravan položaj u pravima i obavezama ugovornih strana na štetu povjerioca novčanih obaveza, kolektivni je interes povjerilaca novčanih obaveza, radi čije zaštite ovlašteno lice može podnijeti tužbu za zaštitu kolektivnih interesa i prava u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju pravila parničnog postupka.
- (8) Ovlašteno lice iz stava (7) ovog člana je komorsko i/ili interesno (strukovno) udruženje poduzetnika, te svako pravno lice osnovano u skladu sa zakonom, koje se u sklopu svoje registrirane ili propisane djelatnosti bavi zaštitom kolektivnih interesa povjerilaca novčanih obaveza zagarantiranih odredbom stava (7) ovog člana.

Član 16.

(Otplata na rate)

Ako se u poslovnim transakcijama između poduzetnika, kao i između poduzetnika i subjekta javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obaveze i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je subjekt javnog prava dužnik novčane obaveze, ugovori otplata na rate, odredbe o pravnim posljedicama iz čl. 13. i 14. ovog zakona primjenjuju se na svaku ratu zasebno.

POGLAVLJE III. OBAVEZE PODUZETNIKA KOD NASTANKA NELIKVIDNOSTI

Član 17.

(Nelikvidnost poduzetnika)

- (1) Nelikvidnost, u smislu odredbi ovog zakona, nastaje kad poduzetnik ne može u određenom periodu izvršavati novčane obaveze koje dospijevaju u tom periodu.
- (2) Smatra se da je poduzetnik nelikvidan:
 - a) ako kasni više od 60 dana u izvršenju jedne ili više kratkoročnih novčanih obaveza, čiji iznos prelazi 20% iznosa njegovih kratkoročnih obaveza objavljenih u godišnjem finansijskom izvještaju za proteklu finansijsku godinu ili
 - b) ako kasni više od 30 dana sa isplatom plaće u visini ugovorene plaće, te plaćanjem pripadajućih poreza i doprinosa koje je dužan obračunati i uplatiti zajedno sa plaćom.

Član 18.

(Postupanje poduzetnika u uvjetima nelikvidnosti)

- (1) Poduzetnik u stanju nelikvidnosti ne smije obavljati nikakva plaćanja osim onih koja su nužna za redovno poslovanje.
- (2) Smatra se da su za redovno poslovanje nužna plaćanja za:
 - a) nabavku roba i usluga potrebnih za redovno poslovanje,
 - b) operativne troškove poslovanja (električna energija, voda i dr.),
 - c) plaće radnika,
 - d) porez na dodatnu vrijednost, akcize, doprinose za socijalno osiguranje i druge poreze koje dužnik mora obračunati i platiti u skladu sa propisima,
 - e) troškove postupaka pred javnopravnim organima,
 - f) troškove izrade dokumentacije potrebne za pokretanje i provođenje postupka finansijske konsolidacije i programa restrukturiranja.
- (3) Poduzetnik u stanju nelikvidnosti ne smije poduzimati radnje koje bi za posljedicu imale oštećenje ili dovođenje povjerilaca u neravnopravan položaj.
- (4) Radnjama iz stava (3) ovog člana naročito se smatraju: preusmjeravanje novčanih i finansijskih tokova na druga lica, davanje zajma, isplaćivanje akontacije dobiti ili dobiti, isplaćivanje dividende, obavljanje prijenosa prava na treća lica, naročito na povezana društva, nabavka putničkih automobila i rezervnih dijelova za takva prijevozna sredstva, izdaci za poslovne zabave i smještaj i izdaci obveznika za reprezentaciju.
- (5) Poduzetnik je obavezan najkasnije u roku 60 dana od nastanka nelikvidnosti poduzeti mjere finansijskog restrukturiranja radi ponovne uspostave stanja likvidnosti.
- (6) Osim redovnih poslova iz stava (2) ovog člana poduzetnik može poduzimati i druge mjere na osnovu kojih se u skladu sa pravilima finansijske struke omogućava da poduzetnik postane likvidan.
- (7) Ukoliko se vrši obračunsko plaćanje u skladu sa propisom kojim se uređuje unutrašnji platni promet, obaveze izmirene na taj način evidentiraju se putem redovnih računa kod ovlaštenih organizacija unutrašnjeg platnog prometa najmanje jednom u mjesecu, odnosno do kraja tog mjeseca u kojem su izvršena obračunska plaćanja.

POGLAVLJE IV. NADZOR PODUZETNIKA I SUBJEKATA JAVNOG PRAVA

Član 19.

(Finansijski nadzor i vršioći nadzora)

- (1) U smislu odredbi ovog zakona finansijskim nadzorom smatra se inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi ovog

zakona kod subjekata iz člana 2. tač. a) i b) ovog zakona (u daljnjem tekstu: subjekti nadzora).

- (2) Inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona koje se odnose na ugovore između poduzetnika vrši Federalno ministarstvo finansija - Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine, a inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona koje se odnose na ugovore između subjekata javnog prava i poduzetnika vrši Federalno ministarstvo finansija putem budžetske inspekcije (u daljnjem tekstu: nadzorni organ).
- (3) Ovlaštena lica za vršenje nadzora iz stava (2) ovog člana su inspektori nadzornog organa.
- (4) Finansijski nadzor obuhvata uvid u finansijsku, računovodstvenu i ostalu poslovnu dokumentaciju u skladu sa predmetom finansijskog nadzora subjekata iz stava (1) ovog člana.
- (5) Finansijski nadzor nad poslovanjem subjekata iz stava (1) ovog člana vrši se neposrednim nadzorom, odnosno analizom njihove finansijsko-računovodstvene dokumentacije.
- (6) Odgovorno lice u subjektima nadzora iz stava (1) ovog člana ili od njega ovlašteno lice dužno je učestvovati u postupku nadzora i na zahtjev ovlaštenog lica nadzornog organa dati na uvid svu potrebnu dokumentaciju.
- (7) Odgovorno lice u subjektima nadzora iz stava (1) ovog člana dužno je omogućiti nesmetano vršenje nadzora uz osiguranje odgovarajućih uvjeta rada.

Član 20.

(Postupak nadzora)

- (1) Postupak nadzora nad subjektima iz člana 2. tač. a) i b) ovog zakona započinje uručenjem naloga odgovornom licu ili od njega ovlaštenom licu subjekta nadzora.
- (2) Nalog iz stava (1) ovog člana sadrži:
 - a) naziv organa koji ga je izdao, broj i datum akta,
 - b) ime i prezime, odnosno naziv subjekta nadzora iz stava (1) ovog člana,
 - c) predmet nadzora,
 - d) period koji će biti obuhvaćen nadzorom,
 - e) datum početka nadzora,
 - f) ime i prezime ovlaštenih službenika za provođenje nadzora,
 - g) potpis ovlaštenog lica.
- (3) Protiv naloga iz stava (2) ovog člana prigovor nije dopušten.
- (4) Izuzetno od stava (1) ovog člana, postupak nadzora može započeti i bez uručenja naloga ako:
 - a) odgovorno lice iz stava (1) ovog člana očigledno izbjegava uručenje naloga,
 - b) postoji opravdana bojazan da se neki dokaz neće moći izvesti ili će njegovo izvođenje biti otežano.

Član 21.

(Zapisnik o izvršenom nadzoru)

- (1) U roku osam radnih dana po izvršenom nadzoru, inspektor će sačiniti zapisnik koji sadrži: naziv organa koji ga je sačinio, broj i datum akta, ime i prezime, odnosno naziv subjekta nadzora, pravni i činjenični osnov, mjesto provođenja i vrijeme trajanja nadzora, imena ovlaštenih lica koja su izvršila nadzor, period obuhvaćen nadzorom, opis radnji, činjenica i dokaza provedenih u postupku po kojima su utvrđene nepravilnosti.
- (2) Na zapisnik o izvršenom nadzoru odgovorno lice subjekta nadzora ima pravo podnijeti prigovor u roku pet dana, računajući od dana prijema zapisnika.
- (3) O prigovoru na zapisnik odlučuje rješenjem inspektor ili drugo ovlašteno lice nadzornog organa.

- (4) Na osnovu zapisnika, ukoliko postoje elementi prekršaja, izdaje se prekršajni nalog.

Član 22.

(Mjere nadzora)

- (1) U vršenju nadzora nad provođenjem odredbi iz člana 18. ovog zakona nadzorni organ iz člana 19. stav (2) ovog zakona podnosi nadležnom sudu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje predviđene ovim zakonom.
- (2) Nadzorni organ podnosi nadležnom prekršajnom sudu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i po prijemu pravomoćnog rješenja o izvršenju koje se odnosi na neizvršene novčane obaveze između poduzetnika.
- (3) Sudski postupak izvršenja neizmirenih novčanih obaveza definiranih ovim zakonom vrši se uz primjenu principa hitnosti postupanja.
- (4) Prijedlog o izvršenju koji povjerilac podnosi sudu sačinjava se u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršni postupak.
- (5) Povjerilac u prijedlogu za izvršenje ima pravo zahtijevati naknadu za kašnjenje u izvršavanju novčane obaveze u iznosu propisanom članom 14. ovog zakona.

Član 23.

(Zastara)

Na pokretanje i vođenje prekršajnog postupka za prekršaj utvrđen ovim zakonom primjenjuju se odredbe o zastari propisane zakonom kojim se uređuju prekršaji.

POGLAVLJE V. KAZNE ODREDBE

Član 24.

(Prekršaji poduzetnika)

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj poduzetnik koji:
- ne izvrši novčanu obavezu u roku ugovorenom u skladu sa odredbama člana 11. ovog zakona, odnosno u zakonskom roku izvršenja novčane obaveze u skladu sa odredbama ovog zakona,
 - postupa suprotno odredbama člana 18. st. (3) i (4) ovog zakona, odnosno ako u stanju nelikvidnosti obavlja bilo kakva druga plaćanja osim onih nužnih za redovno poslovanje,
 - ne postupi u skladu sa članom 18. st. (5) i (7) ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana bit će kažnjeno odgovorno lice poduzetnika novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM.
- (3) Novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj odgovorno lice subjekta nadzora iz člana 19. stav (1) ovog zakona ako:
- odbije učestvovati u postupku finansijskog nadzora ili odbije postupiti po zahtjevu inspektora kojim se traži na uvid dokumentacija, u skladu sa članom 19. stav (6) ovog zakona,
 - onemogući nesmetano vršenje finansijskog nadzora ili ne osigura potrebne uvjete za vršenje finansijskog nadzora u skladu sa članom 19. stav (7) ovog zakona.
- (4) Novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj odgovorna lica uprave i nadzornog odbora subjekta nadzora ako ne postupaju u skladu sa odredbama člana 9. ovog zakona.

Član 25.

(Prekršaji subjekta javnog prava)

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj subjekt javnog prava iz člana 2. tačka b) ovog zakona koji ne izvrši novčanu obavezu u roku

ugovorenom u skladu sa odredbama člana 12. ovog zakona, odnosno u zakonskom roku izvršenja novčane obaveze u skladu sa odredbama ovog zakona.

- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana bit će kažnjeno odgovorno lice subjekta javnog prava novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM.

POGLAVLJE VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26.

(Primjena odredbi ovog zakona na zaključene ugovore u poslovnim transakcijama)

- (1) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na ugovore u poslovnim transakcijama koji su zaključeni nakon početka primjene ovog zakona.
- (2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na poslovne transakcije čija realizacija nije počela prije početka primjene ovog zakona, a ugovori su zaključeni prije stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Poslovna transakcija nije započeta ukoliko nije izvršena isporuka dobara, odnosno nije pružena usluga.

Član 27.

(Primjena odredbi drugih propisa)

Ako nije drukčije određeno ovim zakonom, na obligacione odnose iz ovog zakona primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Član 28.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a početak se primjenjivati nakon isteka šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Predsjedavajuća
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Lidija Bradara, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Edin Mušić, s. r.